

Nærøysund
kommune

Temaplan for klima og miljø 2024 – 2030

Versjon 04.10.24

Innhold

1.0	Ordliste	3
2.0	Innledning.....	4
2.1	Planens hensikt.....	4
2.2	Organisering, medvirkning og planprosess	4
3.0	Overordnede mål	7
3.1	Tematisk avgrensning	8
3.2	Kommunens ulike roller og oppgaver	9
4.0	Andre føringer for planarbeidet.....	9
4.1	Internasjonale føringer	10
4.2	Nasjonale føringer	10
4.3	Regionale føringer	12
5.0	Temaer med status og mål.....	13
5.1	Tema: Klima og energi	13
5.2	Tema: Naturmangfold	24
5.3	Tema: Forurensning, avfall og gjenvinning.....	26
5.4	Tema: Miljøstyring.....	28
7.0	Tiltaksdel	29

1.0 Ordliste

Bærekraftig utvikling – en utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov (snl.no)

Energieffektive bygg – hus som bruker veldig lite energi (google.com)

Fornybar energiproduksjon – produksjon av elektrisitet og varme fra solenergi, vannkraft, vindenergi, bioenergi m.m. (google.com)

Jettegryte – En glatt, sylindrisk fordypning i bergoverflaten, dannet ved sliping med en eller flere steiner eller grovt sediment når store vannmengder settes i bevegelse. (snl.no)

GWh, KWh og MWh – Wattime (Wh) er måleenhet for energi. Den vanligste enheten er kilowattimer (KWh), som er ett tusen wattimer. 1000 KWh = 1 mega wattime (MWh) og 1000 mega wattimer (MWh) = 1 gigawattime (GWh) (snl.no)

Kildesortering – avfall blir inndelt i ulike kategorier og komponenter etter hvert som det oppstår (snl.no)

Klimarobust – at samfunnet hele tiden har evne til å tilpasse seg og utvikle nye løsninger som styrker bærekraften og forebygger for framtidige konsekvenser av klimaendringer (google)

Klimanøytralitet – innebærer at man ikke slipper ut mer klimagasser i atmosfæren enn det man greier å fange opp eller fjerne (google.com)

Materialgjenvinning – betyr at materialer i avfallet brukes på nytt i nye produkter

Marin forsøpling – avfall og gjenstander som har kommet på avveie og havnet i havet

Miljøfyrtårn – et anerkjent og effektivt verktøy for sertifisering og miljøledelse, som hjelper virksomheter å lykkes med bærekraftig omstilling (google)

Miljøstyring – hvordan virksomheten utformer, iverksetter og vedlikeholder sin miljøpolicy eller bærekraftsatsing (google)

Sirkulær økonomi – i en sirkulær økonomi skal produktene vare så lenge som mulig, repareres, oppgraderes og brukes om igjen (Google)

Symbiose – samspill mellom organismer (dyr, planter) på en slik måte at dette påvirker livene deres.

2.0 Innledning

2.1 Planens hensikt

Temaplan for klima og miljø skal være en rettesnor og et verktøy for en omstilling mot et samfunn som både skal bli klimanøytralt, klimarobust og bærekraftig. Planen gjelder både for kommunen som organisasjon, innbyggerne, frivilligheten og næringslivet. Når betegnelsen «Nærøysund» brukes, menes hele kommunen. Mens når det skrives «kommunen», menes det kommunen som organisasjon. Kommunens ulike roller beskrives også i forhold til utfordringer knyttet til klima og miljø. Planen består av fire ulike tema med en beskrivelse av dagens situasjon, samt hvilke grep som kan og bør gjøres. I planens handlingsdel er det listet opp mål og tiltak. De tiltakene som er prioritert er de tiltakene som bør gjøres først. De andre tiltakene er listet opp og ligger uprioritert.

2.2 Organisering, medvirkning og planprosess

Det ble utarbeidet en prosessplan før planarbeidet startet, som ble vedtatt av formannskapet den 23. juni 2022. Prosessplanen beskrev hvordan en skulle få laget en god temaplan for klima og miljø. Tidligere avdeling for strategi og samfunn (nå avdeling for service og samfunn) har hatt hovedansvaret for fremdriften. Det ble satt sammen en arbeidsgruppe bestående av ansatte i kommunen, med i tillegg en representant fra Namdalskysten Næringsforening. Formannskapet/ planutvalget har vært styringsgruppe for planarbeidet. Klima- og miljøplanlegger har vært prosjektleder.

Figuren under gir en skjematisk framstilling av planprosessen og medvirkning fra første møte i formannskapet den 4. april 2022 til forventet sluttbehandling i kommunestyret 7. november 2024;

Planprosess temaplan for klima og miljø	2022									
	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	
Medvirkning										
Prosessplan:										
Forventningsavklaring i formannskapet (5. april)	■									
Oppstartsmøte i arbeidsgruppa (5. mai)		■								
Orientering i ledergruppen (7. juni)			■							
Orientering/ innspill ungdomsrådet (8. juni)			■							
Orientering/ innspill utvalg for næring og natur (8. juni)			■							
Godkjenning i formannskapet (juni)			■							
Temaplan for klima og miljø:										
Oppstart av planarbeidet			■							
Informasjon om oppstart, lokalt og regionalt			■							
Møte med kommunens plangruppe (10. august)					■					
Møte i arbeidsgruppa (17. august)					■					
Møte med Val Skoler om involvering i planprosessen (7. september)					■					
Møte i avdeling for strategi og samfunn (10. august)					■					
Møte med ungdomsrådet (6. september)						■				
Møte med eldrerådet (23. september)						■				
Samarbeidsmøte med Kråkøyaprosjektet (21. oktober)							■			
Møte med råd for personer med funksjonsnedsettelse (28. oktober)							■			
Møte med Ytre Namdal Vekst. 3. november								■		
Møte i utvalg for næring og natur (9. november)								■		
Møte i utvalg for folk (10. november)								■		
Møte med Kystmuseet Woxengs samlinger (24. november)								■		
Møte med ungdomsrådet (29. november)								■		
Møte med enhet for kultur (30. november)								■		
Møte med ledere på avdeling for helse og velferd (9. desember)									■	

Planprosess temaplan for klima og miljø	2023											
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Medvirkning												
Møte og workshop med avdeling for strategi og samfunn (5. januar)												
Møte med enhetsledere på teknisk avdeling (11. januar)												
Møte med kommunedirektørens ledergruppe 17. januar												
Frokostmøte og workshop med næringslivet og Sparebank1 SMN (14. februar)												
Workshop om bærekraft i avdeling for oppvekst og familie (21. februar)												
Workshop med landbruksnæringen på Val Skoler (6. mars)												
Møte og workshop med Finnestrand Grendelag (5. april)												
Workshop med 8. klasse Rørvik skole (20. juni)												
Deltakelse på innovasjonscamp med Val Skoler og YNVS. (8. september)												
Møte i arbeidsgruppa (25. september)												
Formannskapet vedtar å sende planutkastet på høring (30. november)												
Informasjon, offentlig ettersyn og utsending av planutkast												

Planprosess temaplan for klima og miljø	2024											
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des
Medvirkning												
Orientering i råd for personer med funksjonsnedsettelse (29. januar)												
Møte på Val om fremmede arter. Informasjon om planen. (7. mars)												
Informasjon om planen i møte med fylkeskommunen (11. juni)												
Gjennomgang av planutkast med kommunedirektør (20. august)												
Gjennomgang av planutkast med kommunalsjef teknisk (30. august)												
Behandling i formannskapet (17. oktober)												
Behandling i utvalg for næring og natur (6. november)												
Behandling i kommunestyret (7. november)												

I tillegg til møter og workshop ble det opprettet en egen Facebook gruppe under kommunens egen Facebook side som har vært brukt til å få ut informasjon om planprosessen. Notat fra alle innspills møter ble lagt ut på kommunens hjemmesider etter hvert møte, og innspill fra andre er også lagt ut der. Her har det ligget informasjon om klima- og miljøarbeidet i kommunen og med informasjon om muligheten til å komme med innspill både på telefon, SMS og epost¹.

Etter at planen ble sendt på høring, har det kommet inn mange gode innspill fra enkeltpersoner, frivilligheten og offentlig forvaltning. Innspillene har blitt gjennomgått av administrasjonen og flere innspill førte til endring av planutkast, nye tiltak m.m.

3.0 Overordnede mål

I **kommuneplanens samfunnsdel** legges det føringer for hvordan samfunnet skal utvikle seg de neste 12 årene. Kommuneplanen består av to deler: **kommuneplanens samfunnsdel 2021 - 2033** med en **arealstrategi** og **kommuneplanens arealdel**. **Kommuneplanens samfunnsdel** legger klare føringer for temaplan for klima- og miljø. I **kommuneplanens samfunnsdel** er det 3 satsingsområder fram mot 2033, og disse er:

- Gode liv i Nærøysund
- Grønn utviklingskraft
- Samskapende kommune

Temaplan for klima- og miljø utformes innenfor rammen av satsingsområdene i **kommuneplanens samfunnsdel**, med spesielt fokus på satsningsområdet *grønn utviklingskraft*. Her finner vi følgende mål, med tilhørende strategier som **temaplan for klima og miljø** i størst grad tar utgangspunkt i:

- Nærøysund er en innovativ og bærekraftig kommune
  - Sikre framtidig energibehov
  - Ha et allsidig landbruk som skal være ledende innen grønn omstilling
  - Bli en av landets ledende sjømat- og maritime kommuner
- Grønn omstilling og bærekraftig forvaltning av naturressursene
  - Forvalte økosystemer i havet, langs kysten og på land slik at de er sunne og produktive i et langsiktig perspektiv
  - Være foregangskommune innen sirkulærøkonomi med utgangspunkt i landbruk, maritime og marine næringer

---

¹ [Temaplan for klima og miljø - Nærøysund kommune \(naroyssund.kommune.no\)](https://naroyssund.kommune.no)

- Sikre kunnskapsbasert forvaltning av naturmangfold og naturressursene
- Stimulere til utvikling av ny teknologi
- Bevare og utvikle kommunens identitetsskapende kulturmiljøer og kulturminner
- Nærøysund skal være en foregangskommune når det gjelder energieffektivisering
- Utvikle Kolvereid og Rørvik som attraktive byer og styrke eksisterende grendesamfunn.
  - Sikre sammenhengende gang- og sykkelveier i og rundt sentrumsområder
  - Opprette gode kollektivforbindelser

3.1 Tematisk avgrensning

Gjennom arbeidet med **kommuneplanens samfunnsdel** kom det fram et behov for å utarbeide en ny temaplan innenfor området klima og miljø. Fagområdet er komplekst og stort, så det er gjort noen avgrensninger. Valg av tema og fokuset innenfor hvert tema er i stor grad bestemt ut fra de innspillene som har kommet fram gjennom medvirkningsprosessen, i tillegg til internasjonale, nasjonale og regionale forventninger, samt kommunens egen samfunnsplan. Planen er inndelt i følgende tema:

- klima og energi
  - klimagassreduksjon
  - klimatilpasning
  - energisparing
  - fornybar energiproduksjon
- naturmangfold
  - kunnskap om sårbare arter og økosystem
- forurensning, avfall og gjenvinning
  - forurensning (avløp, arealavrenning, slam og miljøgifter)
  - avfall (reduksjon og gjenvinning. Matsvinn, innkjøp)
  - gjenvinning (kildesortering, ressurser og produktutvikling)
- miljøstyring
  - dokumentasjon av bærekraft i virksomheter (Miljøfyrtårn, Grønt Flagg, ISO)
  - klimabudsjett og klimaregnskap

3.2 Kommunens ulike roller og oppgaver

Kommunen har mange roller og oppgaver². Her beskrives kort kommunens 4 ulike roller og grunnleggende oppgaver:

- Kommunen som lokaldemokratisk aktør:
  - Kommunestyret er valgt av innbyggerne, og har mandat fra innbyggerne til å fatte beslutninger som angår kommunens tjenesteproduksjon og utvikling. Kommunestyret kan også påvirke regionale og nasjonale myndigheter gjennom høringer m.m.
- Kommunen som produsent av velferdsgoder:
  - Kommunen har ansvaret for drift av barnehager, grunnskole, helse, omsorg og sosiale tjenester, samt vann, avløp, renovasjon, brann- og ulykkesvern, kommunale veier m.m. I tillegg kan kommunen ta på seg oppgaver innen kultur, friluftsliv, næring m.m.
- Kommunen som myndighetsutøver:
  - Kommunen kan blant annet fatte vedtak om tildeling av tjenester, kreve inn eiendomsskatt og gebyrer, gi tillatelser og føringer på arealbruk, gi bevilgninger m.m.
- Kommunen som samfunnsutvikler:
  - Kommunen har ansvar for å bidra til å utvikle lokalsamfunnet, blant annet gjennom plan- og bygningsloven. Det forventes at kommunen legger til rette for frivilligheten, innbyggerne og næringslivet, slik at de kan utvikle seg.

4.0 Andre føringer for planarbeidet

Nasjonale og regionale myndigheter har forventninger til at kommunen gjennom planlegging, drift og utvikling bidrar til å redusere klimagassutslipp, får til en miljøvennlig energiomlegging og tilpasser seg klimaendringene. Samtidig forventes det at kommunen har kunnskap om hvordan naturmangfoldet best kan forvaltes på en bærekraftig måte. Bakgrunnen for disse sterke føringene er at verden står overfor store klimautfordringer på grunn av den omfattende bruken av fossile energikilder. Men også på grunn av at det i dag brukes stadig mer av uberørt natur, slik at leveområder og økosystem blir endret eller ødelagt. Klima- og miljøutfordringene må sees under ett, slik at ikke tiltak for klimagassreduksjon går ut over naturmiljøet, sårbare arter m.m. Arbeidet vil også måtte sees i sammenheng med kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Her skal det tas høyde for både eksisterende og framtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer.

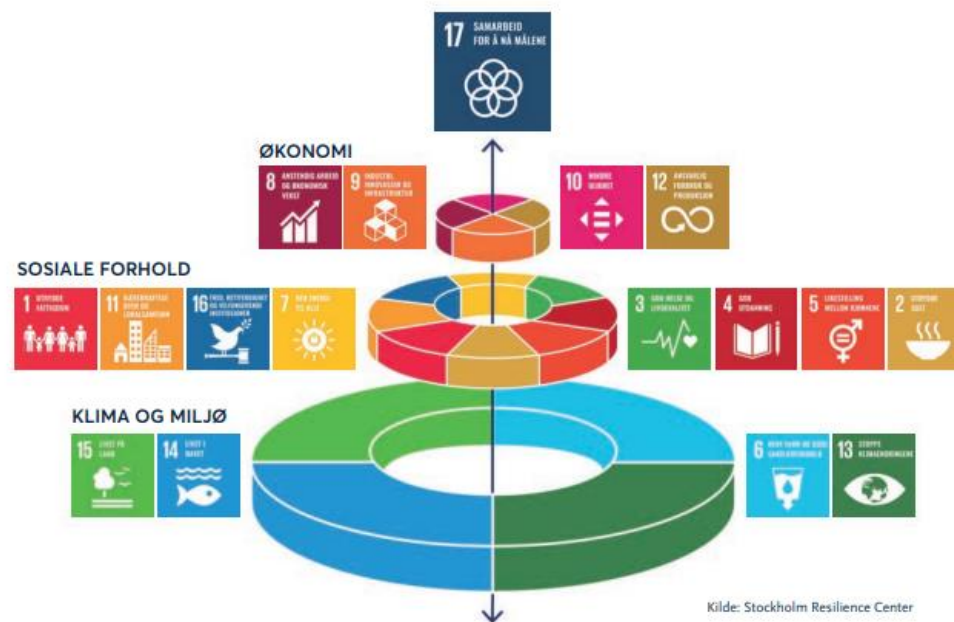
² [NOU 2022: 10 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

4.1 Internasjonale føringer

FNs bærekrafts mål³ er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. **FNs bærekrafts mål** består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Bærekraft målene skal gjøre noe med årsakene til fattigdom, ulikhet og klimaendringer. Med bare 5,5 år igjen til målene skal være nådd, må alle land i verden og menneskene i hvert land jobbe sammen. Bærekraftig utvikling defineres som; *En utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov.* Regjeringen har laget en **nasjonal handlingsplan**⁴ (Stortingsmelding nr. 40, 2020-2021) for å nå bærekrafts målene.

Bærekraftmålene rent vann og gode sanitærforhold (6), ren energi til alle (7), industri, innovasjon og infrastruktur (9), bærekraftige byer og lokalsamfunn (11), ansvarlig forbruk og produksjon (12), stoppe klimaendringene (13), livet i havet (14), livet på land (15) og samarbeid for å nå målene (17) har blitt lagt til grunn for arbeidet med temaplanen.

4.2 Nasjonale føringer

Regjeringen utarbeider **nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging**.⁵ Her legges det vekt på følgende fire utfordringer i samfunnet:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn

³ <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-40-20202021/id2862554/>

⁵ [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Kapittel 6. Statlige planretningslinjer og planvedtak - Lovdata](#)

- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle.

Klima- og miljødepartementet utarbeider statlige planretningslinjer for klima og miljø, som skal stimulere til at kommunesektoren og staten skal stimulere til ytterligere reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. ⁶

Nedenfor følger de viktigste lovene knyttet til klima og miljø:

Klimaloven (lov om klimamål)⁷ skal fremme gjennomføring av Norges klimamål som ledd i omstilling til et lavutslippssamfunn i Norge i 2050.

Naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold)⁸ har som formål å ta vare på mangfoldet i naturen gjennom bærekraftig bruk og vern, som grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel og som grunnlag for samisk kultur.

Vannforskriften (forskrift om rammer for vannforvaltningen)⁹ har som formål å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene (grunnvann, innsjø, bekk, fjord, kystvann og lignende).

Forurensningsloven (lov om vern mot forurensninger og om avfall)¹⁰ har som formål å verne det ytre miljø mot forurensning, redusere eksisterende forurensning, redusere mengden avfall og fremme en bedre avfallsbehandling.

Videre har regjeringen gjennom **plan- og bygningsloven**¹¹ også lovfestet forventninger til klima- og miljøplanleggingen i kommunene. Kommunene skal stimulere til:

- Å bidra til reduksjon av klimagassutslipp

---

⁶ [Nye planretningslinjer for klima og energi på høring - miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no)

⁷ [Lov om klimamål \(klimaloven\) - Lovdata](#)

⁸ [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\) - Lovdata](#)

⁹ [Forskrift om rammer for vannforvaltningen - Lovdata](#)

¹⁰ [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\) - Lovdata](#)

¹¹ [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Lovdata](#)

- Økt miljøvennlig energiomlegging
- At samfunnet forberedes og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning)
- Å prioritere løsninger som både reduserer klimagassutslipp og reduserer risiko for sårbarhet som følge av klimaendringer.

Innenfor temaet natur er det også føringer det må tas hensyn til i dette arbeidet. I 2022 samlet verdens land seg om et nytt globalt rammeverk for natur, en **nasjonal handlingsplan for natur** ¹². Med dette som bakteppe vil regjeringen legge fram en handlingsplan i form av en ny stortingsmelding i 2024. Målet er å stanse tapet av natur, og at klima og natur skal være en ramme for all politikk.

4.3 Regionale føringer

Trøndelagsplanen ¹³ er Trøndelagregionens viktigste overordna dokument for regional utvikling. **Trøndelagsplanen** har tre satsingsområder:

- Bolyst og livskvalitet
- Kompetanse, verdiskaping og naturressurser
- Regionale tyngdepunkt og kommunikasjoner

« **GJØR VI DET** » er Trøndelags strategi for klimaomstilling (2020) ¹⁴. Målet er at Trøndelag skal være klimanøytral i 2030, gjennom å skape nye arbeidsplasser, opprettholde bosetting og øke verdiskapingen. Trøndelag fylkeskommune skal være en samarbeidspartner og motor i dette arbeidet. Kommunene utfordres på å være en omstillings aktør for utvikling av lavutslippssamfunnet, foreta klimahensyn i innkjøp, stimulere til grønn næringsutvikling og skape møteplasser for samhandling og kompetansebygging.

---

¹² [Regjeringen starter arbeidet med nasjonal handlingsplan for natur - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regjeringens-handlingsplan-for-natur-2022-2030/id2844444/)

¹³ [trondelagsplanen_2019-2030.pdf \(trondelagfylke.no\)](https://www.trondelagfylke.no/om-trondelag-fylkeskommune/planer-og-strategier/trondelagsplanen-2019-2030.pdf)

¹⁴ [sann-gjor-vi-det-trondelags-strategi-for-klimaomstilling.pdf \(trondelagfylke.no\)](https://www.trondelagfylke.no/om-trondelag-fylkeskommune/planer-og-strategier/sann-gjor-vi-det-trondelags-strategi-for-klimaomstilling.pdf)

5.0 Temaer med status og mål

Dette kapitlet tar for seg de 5 ulike temaene planen er bygget opp rundt. Hvert tema har flere målsettinger, med tilhørende beskrivelse og begrunnelse. Under hvert tema vil det komme tydelig fram hva som forventes av kommunen som organisasjon, av innbyggerne, frivilligheten og næringslivet. Tiltak som hører til under hver målsetting ligger i kapittel 7.0.

5.1 Tema: Klima og energi

Klimagassutslippet i verden øker stadig, og klimaendringene skjer raskere enn antatt. Effektene av klimaendringene er synlige over hele verden. Den globale gjennomsnittstemperaturen har steget med omtrent 1 grad siden før-industriell tid. I tillegg stiger havnivået, og det er de fattigste landene som rammes først og hardest.¹⁵

Det er store forventninger til kommunen som organisasjon og kommunens arbeid innenfor temaet klima og energi. Kommunen kan gjennomføre klimatiltak både gjennom å kutte utslipp i egen drift, men også tilrettelegge for at innbyggerne og næringslivet kan kutte sine utslipp. Videre er kommunen pålagt å fremme klimavennlige løsninger i offentlige innkjøp, og det skal i henhold til **plan- og bygningsloven** tas klimahensyn i planarbeidet. Det forutsettes at fornybar energi etter hvert skal erstatte bruken av fossil energi, samtidig som det skal planlegges for et lavenergisamfunn.

Kommunen og deler av næringslivet er helt i front på sirkulærøkonomisk industriomstilling innen blå sektor. Gjennom Kråkøya biopark og energihub er målsettingen å skape Norges første sirkulærøkonomiske og klimanøytrale næringsområde¹⁶. Dette vil blant annet innebære etablering av et nasjonalt hydrogenknutepunkt¹⁷ for maritim transport og landbasert produksjon av laks. Til tross for at det planlegges for utnyttning av spill-varme, slam, solcelleteknologi m.m., vil det være et stort behov for fornybar energi i årene framover. Å framskaffe den fornybare energien som kreves for å kunne realisere denne næringsssatsingen kan vise seg å bli en stor utfordring og en flaskehals for den grønne omstillingen både lokalt og regionalt. Nettselskapet Tensio sine planer om ny kraftlinje til Nærøysund, bl.a. begrunnet i elektrifisering av Halten, vil kunne bli svært viktig for lokalt næringsliv.

---

¹⁵ [Stoppe klimaendringene \(fn.no\)](https://fn.no)

¹⁶ [Håper Kråkøya kysthavn skal bli Norges mest miljøvennlige industriområde – NRK Trøndelag – Lokale nyheter, TV og radio](#)

¹⁷ [På 30 år har Oddvars skisse blitt et håndfast og grønt framtidsløfte - Nærøysund kommune \(naroyssund.kommune.no\)](https://naroyssund.kommune.no)

Kommunestyret har sagt ja til konsekvensvurdering av vindkraftprosjektet Ytre Vikna 2.0. Kommunen deltar dessuten i et prosjekt sammen med Ruralis, der en ser på hvilke framgangsmåter, organisasjonsformer og eierskapsforhold som kan bidra til bedre prosesser ved fornybar energiutvikling. Det vurderes om lokalt eierskap og forankring kan øke oppslutningen om fornybar energiprojekter, samt bruk av eksisterende infrastruktur, som veier, næringsareal, strømledninger m.m. ved utbygging av vindkraft¹⁸.

En stor del av oppvarmingen av kommunale bygg gjøres i dag ved bruk av direktevirkende elektrisk energi (panelovner og lignende) og vannbåren varme med eldre fyrkjelteknologi. Kommunens administrasjon har i den senere tid satt søkelys på energieffektiv drift av offentlig bygningsmasse og arealeffektivitet, tiltak som kan vise seg å kunne gi betydelige økonomiske innsparinger over tid og frigjøring av energi til andre viktige formål. Det er også gjort tiltak for å redusere kommunens bilpark, samt overgang til fossilfrie biler.

Søkelyset på bærekraft og klima/ miljø er sterkt økende blant de største bedriftene i kommunen, men det vil ta tid før en ser de store effektene av klimagassreduksjoner lokalt og spesielt blant små- og mellomstore bedrifter. Sparebank1 SMN sitt årlig klimabarometer viser at fokuset på bærekraft i næringslivet, privatpersoner og kommuner varierer i Trøndelag og Møre- og Romsdal¹⁹.

Innbyggerundersøkelsen om bærekraft i Nærøysund²⁰ viser blant annet at kommunes innbyggere er mindre opptatt av klima og miljø. Og mindre opptatt av at kommunen som helhet bidrar til å redusere klimagassutslippene enn gjennomsnitt for fylket.

Mål 1: I Nærøysund er det en målsetting om å redusere klimagassutslippene med 35% innen 2030 og 90% innen 2050.

De nasjonale målene er 55% sammenlignet med 1990 og klimanøytral innen 2030 samt lavutslippssamfunn i 2050²¹. Formannskapet (styringsgruppen) har valgt å redusere ambisjonsnivået på målet, siden det er en stor del av utslippene kommunen som organisasjon ikke har direkte innvirkning på, og at mange utslipp vanskelig lar seg tallfeste uten omfattende og kostbare undersøkelser. Året 2009 er det første året med tilgjengelig statistikk. Se figur 1 på neste side.

---

¹⁹ [Bærekraftsbarometer \(sparebank1.no\)](https://www.sparebank1.no/baerkrftbarometer)

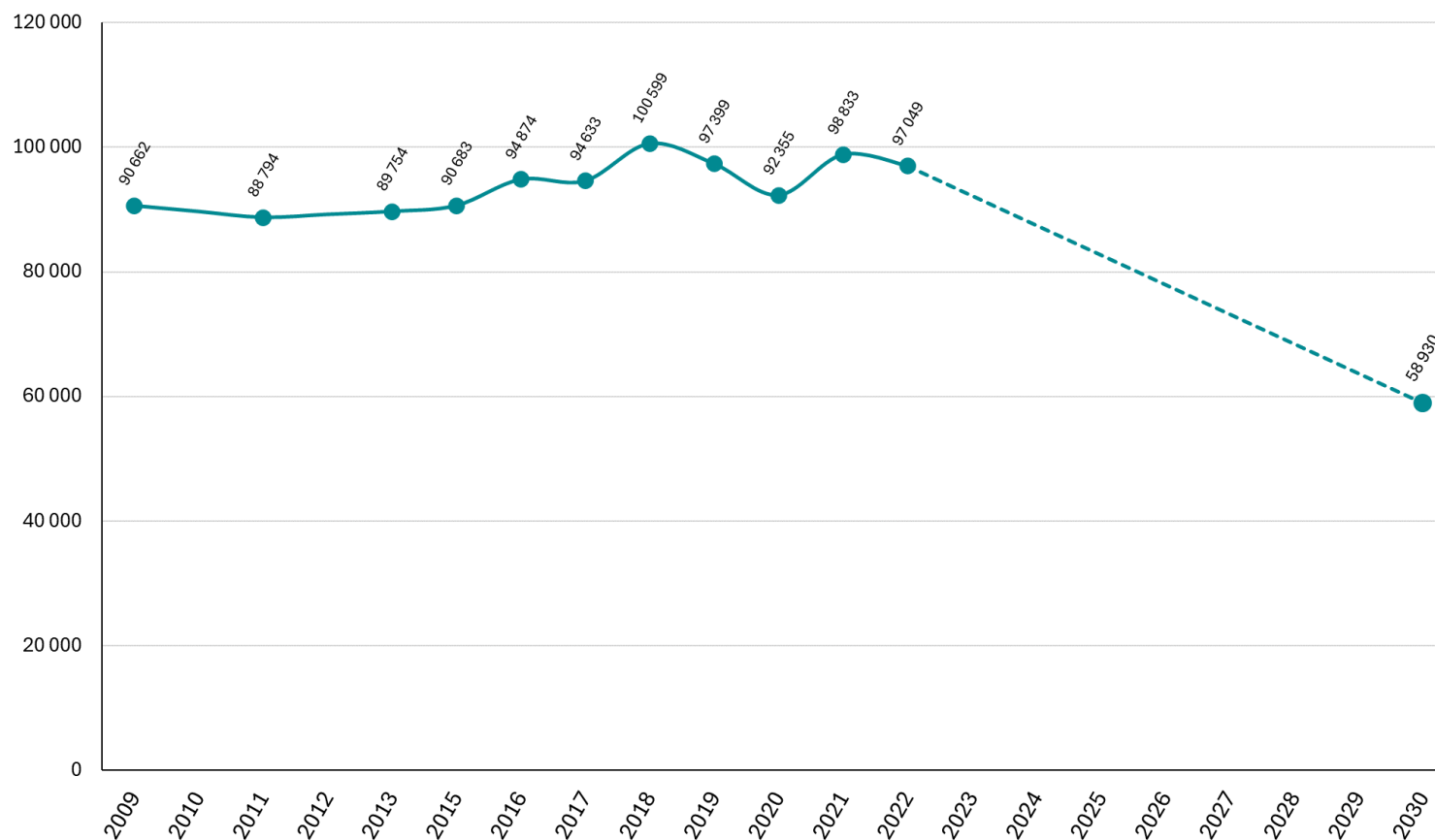
²⁰ [Bærekraft-rapporter - Nærøysund kommune \(naroykund.kommune.no\)](https://www.naroykund.kommune.no/baerkrft-rapporter)

²¹ [Lov om klimamål \(klimaloven\) - Lovdata](#)

Statistikken viser at de direkte klimagassutslippene fra Nærøysund (hele kommunen) har økt med ca 8% fra 2020 til 2021 (figur 1 neste side). Fra 2021 til 2022 har de totale direkte klimagassutslippene gått noe ned.

Klimagassutslipp i Nærøysund 2009-2030 (tonn CO₂-ekvivalenter)

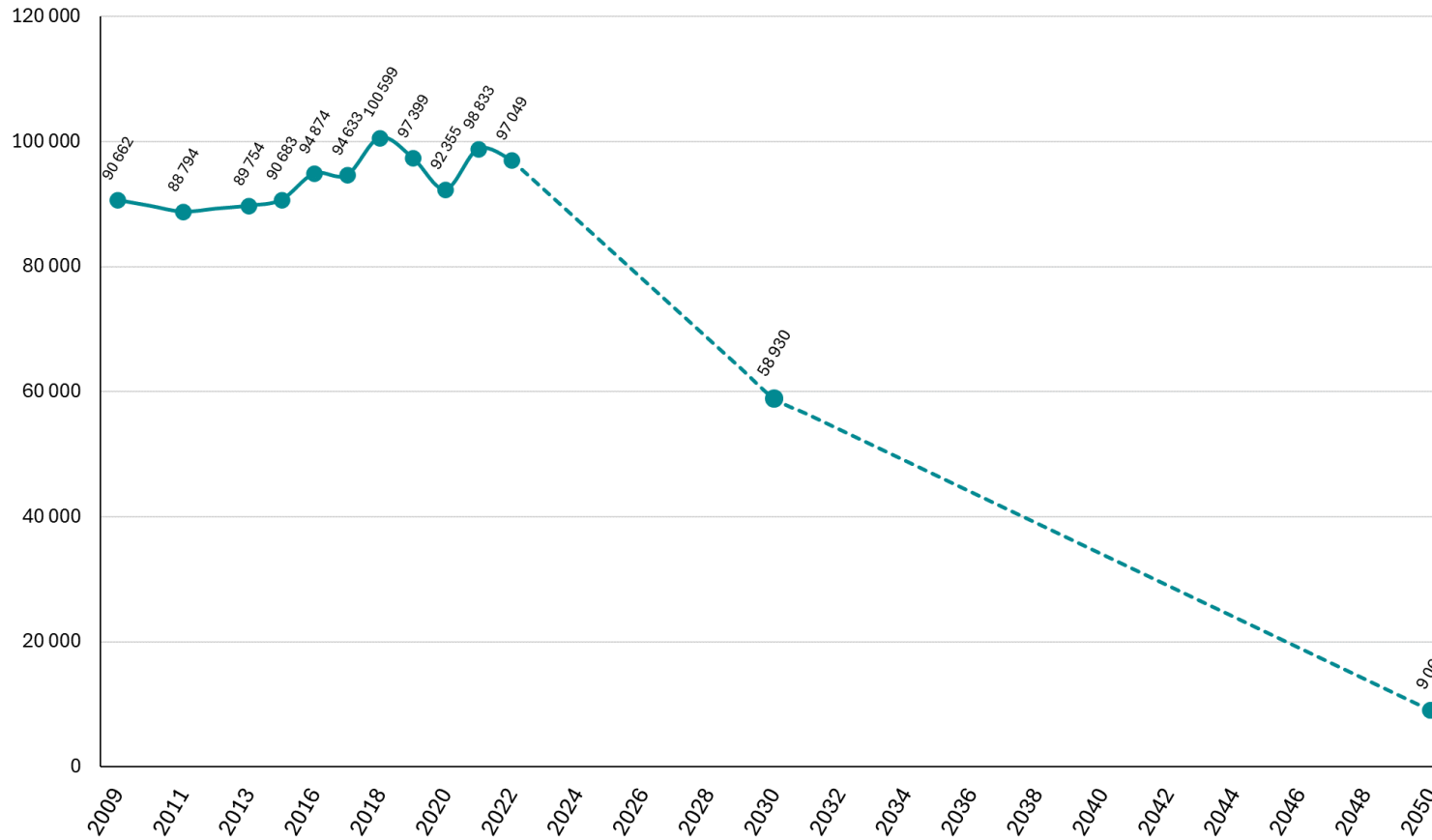

Figur 1 (Miljødirektoratet og Trøndelag fylkeskommune):
Figuren viser direkte klimagassutslipp i Nærøysund fra 2009 til 2022, med framskrivning av utslipp med 35% reduksjon av klimagassutslipp innen 2030.

Direkte klimagassutslipp har økt med 9% i perioden 2009 – 2018. Fra 2018 til 2020 er det nesten 10% reduksjon. Fra 2020 til 2021 får vi en markert økning på ca 8%. Fra 2021 til 2022 er det en liten reduksjon av klimagassutslippene.

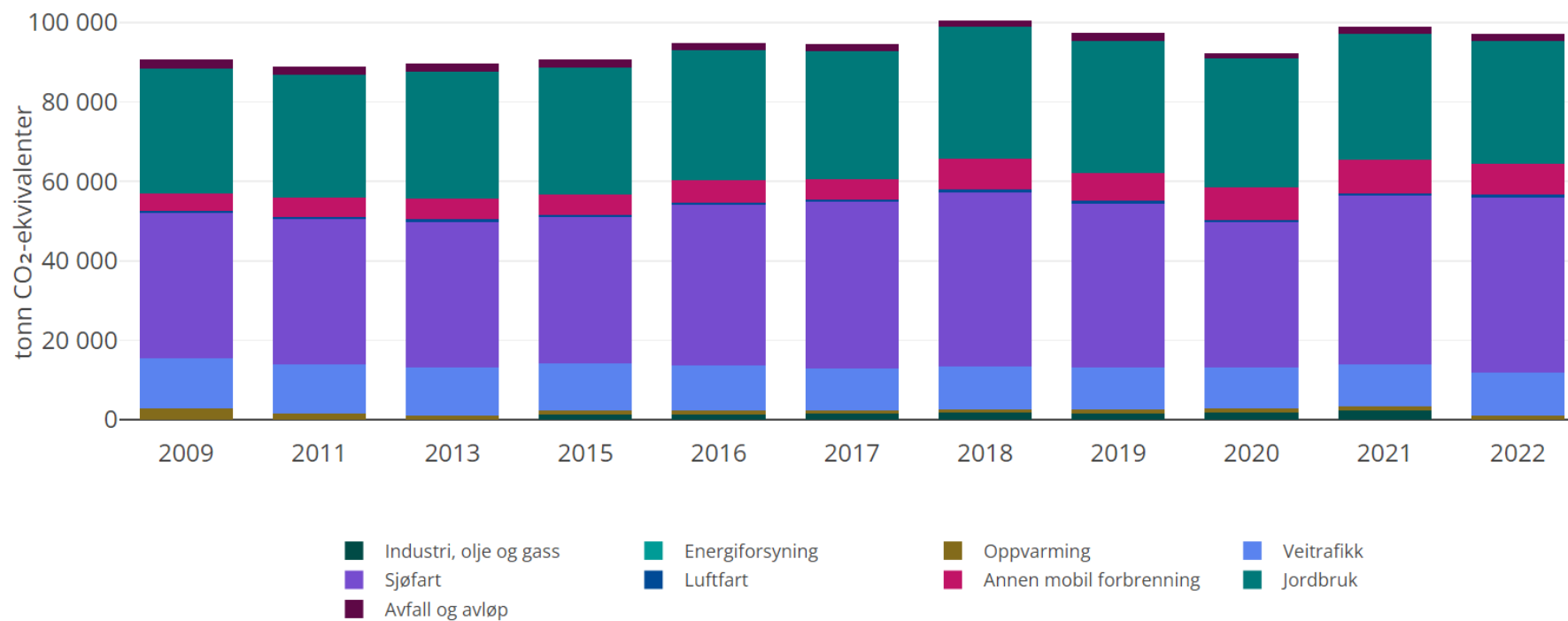
Klimagassutslipp i Nærøysund 2009-2050 (tonn CO₂-ekvivalenter)

Figur 2 (Miljødirektoratet og Trøndelag fylkeskommune):
Figuren viser en 90% reduksjon av klimagassutslippene fram mot 2050, jfr. Mål 1 ovenfor.

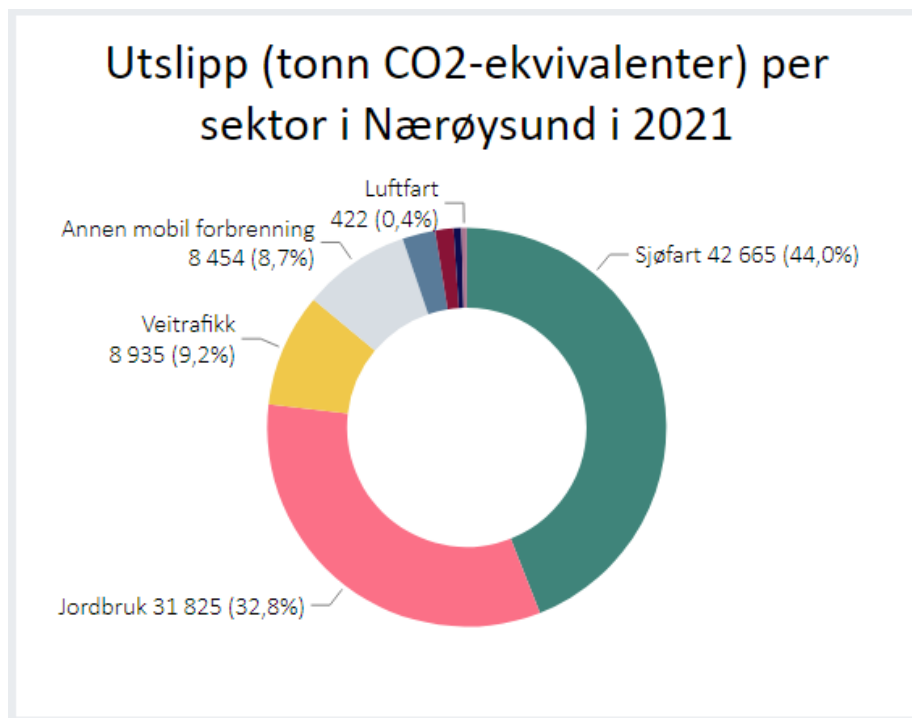

Kilde: Miljødirektoratet

Figur 3 (Miljødirektoratet): Direkte klimagassutslipp i Nærøysund fordelt på sektorer, 2009 – 2022.

Grafen viser at den markante utslippøkningen fra 2020-2021 kommer fra sjøfart og annen mobil forbrening. Økningen skyldes nok i hovedsak økt aktivitet i havbruk og i anleggsbransjen. De totale utslippene går ned fra 2021 til 2022, men utslippene fra sjøfart øker fortsatt. Jordbruk har hatt en liten økning fram mot 2018, og en synkende utslippkurve etter det. Lavere utslipp innenfor jordbruk henger mest sannsynlig sammen med en gradvis økt nedleggning av gårdsbruk. Nedgangen i utslipp fra veitrafikk skyldes elektrifisering av personbilparken og økt innblanding av biodrivstoff i bensin og diesel.

Figur 4 (Miljødirektoratet): Nærøysund kommunes direkte klimagassutslipp i 2021 fordelt på utslippssektorer

og resten fra jordbruksdrift og gjødselhåndtering. **Landbrukets klimaplan**²³ viser hvordan et samlet jordbruk gjennom åtte satsingsområder skal nå målet om å kutte klimagassutslipp og øke opptaket av karbon i jord fram til 2030. Eksempel på satsingsområder er innføring av klimakalkulator, mer klimavennlig og bærekraftig fôring, avl og friskere husdyr, fossilfri maskinpark og oppvarming, bedre bruk av gjødsel, god agronomi m.m.

Sjøfart inkludert havbruk

Statistikken viser at sjøfart er den som gir høyest direkte klimagassutslipp (44% i 2021), og det er stykkgodsskip, passasjertransport, fiskefartøy og andre aktiviteter sjøfart som representerer de største utslippene. All skipstrafikk som går leia gjennom kommunen, blir regnet med i denne statistikken.

Nærøysund er en av de største havbrukskommunene i landet med stor aktivitet til sjøs. Det foreligger ikke pålitelig statistikk for oppdrettsnæringens betydning for direkte utslipp, men de største utslippene kommer fra brønnbåter, servicebåter og oppdrettsanlegg²². Elektrifisering og overgang til mer miljøvennlige båter og energiløsninger er i gang. I tillegg vil lokal fôr(råvare)produksjon, slamoppsamling, nye driftsformer, arealbruk, samlokalisering, nye arter/lavtrofisk akvakultur m.m. kunne gi betydelig reduserte direkte klimagassutslipp på sikt.

Jordbruk

Jordbruk står for 33% av de direkte klimagassutslippene i kommunen, i underkant 50% av utslippene fra fordøyelsesprosesser hos dyr (metan)

²² [Kartlegging av utslipp fra fiskeri og havbruk i Norge \(zerokyst.no\)](https://www.zerokyst.no/)

²³ [Dette er Landbrukets klimaplan - Norges Bondelag \(bondelaget.no\)](https://www.bondelaget.no/)

Veitrafikk

Veitrafikk står for 9% av de direkte klimagassutslippene i Nærøysund, der personbiltrafikken utgjør i underkant av 50% av utslippene, mens tyngre kjøretøy står for resten. Kommunen som organisasjon er godt i gang med en reduksjon av bilbruken og samtidig overgang til fossilfri kommunal bil- og maskinpark. Dette er et viktig bidrag fra kommunens side til å redusere direkte klimagassutslipp, noe som også vil påvirke innbyggerne og næringslivet til å gjøre det samme.

Måling av klimagassutslipp

De direkte klimagassutslippene for Nærøysund er det som vist ovenfor et klimaregnskap for, og det er også verktøy tilgjengelig for å måle utslippseffekten av ulike klimatiltak for direkte utslipp²⁴. De indirekte klimagassutslippene er det ingen konkret oversikt over for Nærøysund. En god del kommuner får framskaffet komplette klimaregnskap gjennom å engasjere konsulentselskaper. Men ved å se til andre kommuner og søke offentlig informasjon, fås en god pekepinn på hvilke tiltak som reduserer indirekte klimagassutslipp, og som samtidig gir økonomisk innsparing.

Kommunal virksomhet og klimagassutslipp

Et klimaregnskap for kommunens egen virksomhet vil domineres av indirekte utslipp, som utslipp fra innkjøp av varer og tjenester (forbruksmateriell, mat, tjenestekjøp, drift og investeringer i bygg og infrastruktur). Indirekte utslipp er utslipp av klimagasser utenfor kommunens grenser på produkter m.m. som blir produsert andre steder i Norge og i verden. De indirekte klimagassutslippene for kommunens virksomhet kan være 10-20 ganger høyere enn de direkte utslippene, som hovedsakelig er utslipp fra kommunale kjøretøy og bruk av fossil energi. Det finnes imidlertid ingen god og tilgjengelig statistikk på de indirekte utslippene, så her vil det være viktig å innføre handlingsregler og gjennomføre tiltak som en vet vil føre til reduksjon i indirekte klimagassutslipp og i mange tilfeller økonomiske innsparinger på sikt. Det viktigste tiltaket som kommunen kan gjøre for å redusere indirekte klimagassutslipp, er å stille miljøkrav i både anskaffelser, investeringer og ved kjøp av tjenester. Kommunen er pålagt å stille minimum 30% krav til bærekraft ved innkjøp og anbud (1.1.2024). Kommunens arealbruk er også viktig med hensyn til en god og framtidsrettet infrastruktur knyttet til energiforsyning og klimagassutslipp.

Innbyggernes klimafotavtrykk

Folkets Fotavtrykk gir en oversikt over de indirekte klimagassutslippene til våre innbyggere i forhold til landsgjennomsnittet.²⁵ Årlig fotavtrykk for en gjennomsnittlig Nærøysundværing er 13,1 tonn CO₂e. Innbyggernes klimafotavtrykk domineres av klimagassutslipp i forbindelse med

²⁴ [Beregne effekt av ulike klimatiltak - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no/tema/klimatiltak/beregne-effekt-av-uklimateiltak)

²⁵ [Folkets Fotavtrykk](#)

transport, reiser, mat, drikke, hus og energibruk. Kommunen kan drive med holdningsskapende arbeid og legge til rette for en mer klimavennlig livsstil for innbyggerne, som flere ladestasjoner for elbiler, gang- og sykkelveier, større fokus på mat og reduksjon av matsvinn m.m. På sikt vil det komme verktøy for å gjøre analyser av mulige tiltak, og en tidsserie av fotavtrykk for å kontinuerlig sjekke status. I september 2023 ble det i regi av Trøndelag fylkeskommune gjennomført en bærekraftundersøkelse i hver kommune. Resultatet viser at det fortsatt er en stor del av befolkningen, og særlig unge under 35 år i Nærøysund, som ikke foretar bærekraftige valg²⁶

Utslipp og opptak fra skog og arealbruk

Miljødirektoratet har utarbeidet et regnskap som viser utslipp og opptak av klimagasser fra skog og arealbruk. Dette kan brukes som et kunnskapsgrunnlag for å redusere utslipp og øke opptak av klimagasser. Opptaket fra skog var i 2015 på rundt 100 000 tonn CO₂-ekvivalenter²⁷, som tilsvarer omtrent de direkte klimagassutslippene innenfor kommunes område. Her er det utarbeidet verktøy som gjør oss i stand til å beregne utslippseffekten av tiltak, som gjødsling av skog og arealbruksendringer (nedbygging av myr eller skog og planting av skog). Det gis tilskudd til tettere planting gjennom ordningen «klimaplanting». Det vil også være klimatisk gunstig å få på plass en tilskuddsordning på ungskogpleie, for å sikre best mulig tilvekst.

Mål 2: I Nærøysund er det en målsetting om å tilpasse seg klimaendringene innen 2030

Utslippene av klimagasser gjør at klimaet på jorden endres. Hvor omfattende klimaendringene blir, avhenger av hvor mye en klarer å redusere utslippene. Klimaendringer kan gi mer ekstremvær, kraftig nedbør, flom, skred, tørke, skogbranner, stormflo og havnivåstigning. En må derfor jobbe for å tilpasse seg klimaendringene. Arbeidet med klimatilpasning forutsetter et systematisk arbeid innenfor områder som vann og avløp, eiendom, veg, planlegging, utdanning, helse og omsorg og innkjøp. Det trengs kunnskap om hvilke sykdommer som kan dukke opp, hvordan overvann håndteres i tettbygde strøk, hvor det er økt fare for råteskade på bygg, hvilke områder som er utsatt for flom og skred, krav til hardføre bygg m.m. Klimatilpasning angår alle, både innbyggerne, næringslivet og myndighetene. Klimatilpasning er et godt argument for å ta vare på skog, våtmarker og intakte kulturlandskap som naturbaserte løsninger for å lagre klimagasser og begrense flom og erosjon.

---

²⁶ [Bærekraft-rapporter - Nærøysund kommune \(narøysund.kommune.no\)](https://narøysund.kommune.no)

²⁷ Klimagassene CH₄ og N₂O er omregnet til CO₂-ekvivalenter for å gjøre utslippene sammenlignbare.

Mål 3: I Nærøysund er det en målsetting om å redusere energiforbruket til oppvarming med 10% pr. år i en 5-årsperiode

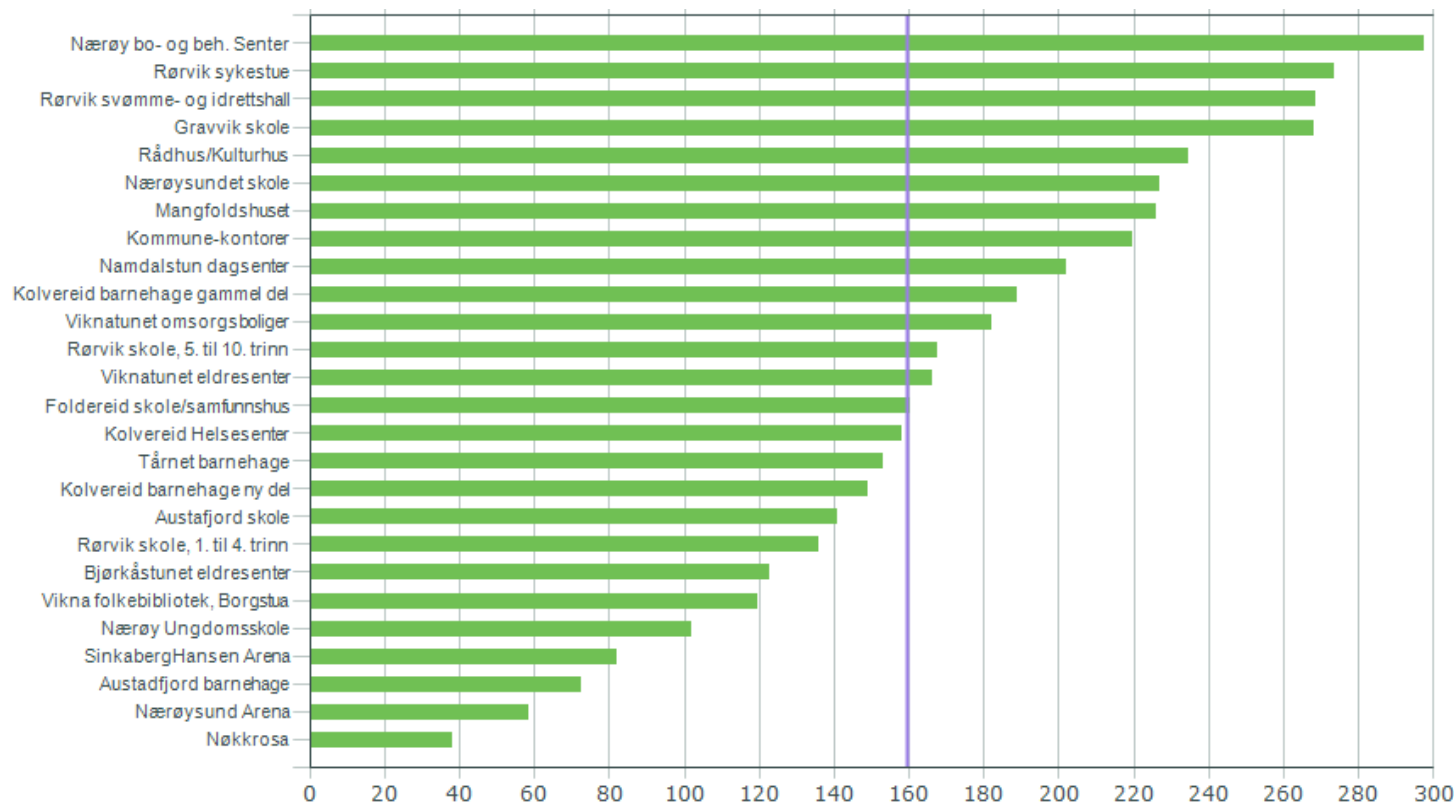
I Nærøysund er det et nettoforbruk av elektrisk kraft per innbygger i 2022 på ca. 18 000 KWh (kilowattimer). Gjennomsnitt for Trøndelag er 22 700 KWh²⁸. En gjennomsnittlig norsk husholdning bruker ca. 16 000 KWh i året. Sammenlignet med resten av Norden og Europa brukes det i Norge en høyere andel elektrisk kraft. Dette skyldes at det brukes mye elektrisk energi til oppvarming om vinteren, og at det er mye kraftintensiv industri. Industrien bruker imidlertid i stor grad fornybar energi, som gir lave klimagassutslipp. For innbyggerne og næringslivet er det store muligheter for å redusere energiforbruket gjennom energiøkonomisering (ENØK). Eksempel på dette kan være etterisolering, installering av varmepumper, smart strømstyring m.m.

I kommunen er det mange og store kommunale bygg med lav energieffektivitet og lav utnyttelsesgrad, noe som gir et stort potensial for å redusere energiforbruket. I 2022 hadde kommunen et strømforbruk på 159,3 KWh/m². Landsgjennomsnittet for kommunale bygg var på 144 KWh/m². En stor del av oppvarmingen av kommunale bygg gjøres ved bruk av direktevirkende elektrisk energi (panelovner) og vannbåren varme med eldre fyrkjelteknologi. Et større fokus på energieffektiv drift av offentlig bygningsmasse og arealeffektivitet vil kunne gi betydelige økonomiske innsparinger over tid. Dette vil redusere kommunens driftsutgifter og samtidig føre til mindre belastning på miljøet. Det har nettopp vært gjennomført en kartlegging av energiforbruk i kommunale bygg og hvor mye areal bygg som varmes opp i forhold til det som trengs. Videre er det satt i gang en prosess rundt hvordan energiforbruket kan reduseres i kommunale bygg.

---

²⁸ [Energi forbruk per kommune | Trøndelag i tall \(trondelagitalt.no\)](https://trondelagitalt.no)

Figur 5 Sammenligning av spesifikt energiforbruk for perioden 01.06.2022 – 01.06.2023 for utvalgte kommunale bygg i Nærøysund (KWh/m²)

Figur 5 viser forbruket av energi pr. m² pr. år i kilowatt timer (KWh) på de respektive byggene. Den vertikale linjen midt i figuren viser gjennomsnittet for alle byggene. De med høyest forbruk ligger øverst. Diagrammet viser tydelig at nye bygg med gjennomtenkte løsninger på varme og styring av bygg er mer energieffektive enn eldre bygg.

Feilkilder til figur 5:

- Varmesentralen på Nærøy bo og behandlingssenter dekker også Kolvereid Helsesenter (Sjøsidan, Fiskerbyen og kontorer for helseadministrasjonen) og Friskhus/DPS, denne viser derfor kunstig høyt forbruk. Dette skal etter hvert rettes opp, slik at vi får et mer korrekt bilde. Det er vedtatt å selge DPS-bygget.
- Rørvik sykestue (Rørvik Helsesenter) har feil areal, og viser derfor for høyt forbruk pr. m².
- Rørvik skole 5. til 10. trinn dekker også forbruket til Mellombygget og Paviljongen (brakkerigger) slik at denne også viser for høyt forbruk i forhold til areal. Her er det også igangsatt tiltak i forbindelse med inn klima som gjør at energiforbruket har økt en god del.
- Bjørkåstunet Eldresenter viser for lavt forbruk pr m² på grunn av at en god del av boenhetene har egne målere.
- Nærøysund Arena og Nøkkrosa viser for lavt forbruk på grunn av at måler for fjernvarme ikke ligger i systemet.
- TPU Kolvereid, Nærøysund Fyr, DPS/Friskhus, Værum barnehage og brannstasjoner mangler i denne oversikten.
- Heimen barnehage, som er Miljøfyrtårn sertifisert og har vann til vann varmepumpe fra bergvarme, lå på et forbruk på bare 82 Kwh/m² i 2022.

Mål 4: I Nærøysund er det en målsetting om å øke fornybar energiproduksjon med 100% i en 10-årsperiode

I Nærøysund produseres det fornybar energi fra vindkraft og vannkraft i dag. Årlig middelproduksjon er 367 GWh (gigawatt timer), som blir 36,7 MWh (megawatt timer) pr. innbygger. Nasjonalt produseres det gjennomsnittlig 16 MWh (16 000 kWh) pr innbygger fornybar energi, og gjennomsnittlig forbruk pr. innbygger ligger på samme nivå. Det produseres dermed mer enn dobbelt så mye fornybar energi i Nærøysund som det innbyggerne bruker. Næringslivet melder om en firedobling av strømbehovet framover, noe som vil kreve nye overføringslinjer for strøm og økt fornybar energiproduksjon.

Kommunen har sagt ja til å utrede mulighetene og konsekvensene for utbygging av vindkraftverket Ytre Vikna 2.0. Gitt konsesjonssøknaden til NTE (Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk) på utbyggingen, vil denne vindkraftutbyggingen alene kunne gi en ny produksjon av fornybar energi på rundt 500 GWh. Dette vil være en økning på om lag 135 prosent fra dagens nivå på 367 GWh. Det er derfor naturlig å ta utgangspunkt i dette når det settes et mål på økning i fornybar energiproduksjon. Det er store utfordringer knyttet til større vindkraftutbygginger og overføringslinjer med tanke på ulike interesser som reindrift, naturmangfold, friluftsliv m.m. Målsettingen reduseres derfor fra 135 til 100%, som vil gi en utbygging av fornybar energi på rundt 350 GWh.

5.2 Tema: Naturmangfold

Naturmangfoldet har verdi både som livsgrunnlag, opplevelsesverdi og utgangspunkt for verdiskapning. Kommunene har en nøkkelrolle i å sikre at naturen blir forvaltet på en god måte, og gjennom dette bidra til å stanse tapet av naturmangfold. Opplevelsen av uberørt natur og stillhet vil bli mer verdsatt i framtiden, etter hvert som stadig mer natur bygges ned. Kommunen er forpliktet til å ta hensyn til naturverdier av både nasjonal, regional og lokal betydning.

Lokale viktige arter for pollinerende insekter

Pollinatorer og pollinering (bestøvning) er livsviktig for økosystemene og matproduksjonen. Men antallet og mangfoldet av ville, pollinerende insekter er i sterk nedgang. Menneskeskapte klimaendringer, urbanisering, gjengroing og mer intensivt landbruk er viktige årsaker til tilbakegangen. Både kommunen, hageeiere og andre kan blant annet med fordel etablere blomsterenger som et alternativ til store plener.

Fremmede arter

Fremmede arter er organismer som flyttes av mennesker til steder de ikke hører hjemme, og noen av disse kan gjøre stor skade på naturen. Eksempel på fremmede arter er mink, kjempespringfrø, hagelupin, kjempeslirekne m.m. Bekjemping av fremmede arter og å forhindre spredning er avhengig av et bredt samarbeid. Både grunneiere, hageeiere, utbyggere og andre har et ansvar. Statsforvalteren har en koordinerende rolle regionalt²⁹. Kommunen er lokal plan- og miljømyndighet, og skal legge til rette for mottak av avfall med fremmede arter. Det forventes av kommunen tar ansvar for egne arealer og stimulerer til innsats i jordbruksområder gjennom økonomisk støtte fra SMIL-ordningen³⁰

Verneområder

I kommunen er det ulike verneområder³¹. Kommunen har forvaltningsansvaret for de mindre områdene, mens statsforvalteren har forvaltningsansvaret for Ramsar områdene (internasjonal vernestatus). Det er 12 marine verneområder som hovedsakelig omfatter hekkeområder for sjøfugl, viktige våtmarksområder, kystlynghei m.m. Det er 10 naturreservat for vern av skog og myrområder.

---

²⁹ [Fremmede arter | Statsforvalteren i Trøndelag](#)

³⁰ [Tilskudd til spesielle miljøtiltak \(SMIL\) - Nærøysund kommune \(naroysund.kommune.no\)](#)

³¹ [Norges verneområder - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

Kystlynghei

I de ytre og vestlige delene av kommunen er det store områder med kystlynghei. Det er kartlagt en rekke områder av kystlynghei av stor til svært stor verdi³². Kystlyngheilandskapet er noe av det eldste kulturlandskapet i Norge, formet gjennom flere tusen år med jevnlig avsviing av busker, rydding av skog og kratt, og utegangersau som går på beite året rundt. Kystlynghei består hovedsakelig av gras, urter, lyng og moser. I dag er kystlynghei en sterkt truet naturtype, ved at lyngheiene gror igjen av gammel forvedet lyng, busker og trær på grunn av redusert beitetrykk, mindre lyngbrenning og planting av gran og furu.

Kystgranskog (norsk regnskog)

I Norge er det kun området Fosen, Namdal og Brønnøy hvor den naturlige granskogen går helt ut mot sjøen, og treffer Norskehavet og Atlanterhavet i vest. Området kjennetegnes av mye nedbør og fuktig klima, som fører til spesielle artsrike skogtyper som omtales som kystgranskog, boreal regnskog og norsk regnskog. Skogtypen kjennetegnes av spesielle arter mose og lav som krever kontinuitet i fuktighet, temperatur, lys, død ved ol. Skogtypen finnes ofte i kløfter, raviner og i nordvendte lier. I Nærøysund er det vernet ca. 110.000 dekar som naturreservat, og 90.000 dekar av dette er verneformålet skogvern. I disse områdene er det store lokaliteter med kystgranskog³³.

Arter av nasjonal interesse

Rundt om i kommunen er det gjort en rekke registreringer av arter av nasjonal forvaltningsinteresse. På **GISLink karttjeneste** vises både områder med arter og punktregistreringer³⁴. Eksempel på slike arter er skarv, ærfugl, tjeld, fiskemåke, krykkje, horndykker, svartand, sjøorre, oter, alm, gulprikklav, elvemusling med flere.

Geologisk mangfold og geologisk arv

Geologisk mangfold inngår i naturmangfoldlovens definisjon av naturmangfold. Geologisk mangfold er variasjonene i berggrunn, mineraler, løsmasser og landformer, og prosessene som skaper dem. Den delen av geologisk mangfold som viser oss geologiske fenomener, prosesser eller ressurser, betegnes som geologisk arv. I Nærøysund er det flere geologiske arv- områder, som ellers betegnes som geosted. Jettegryter fra

---

³² [GisLink karttjeneste](#)

³³ [Norsk regnskog \(Kystgranskog\) | Statsforvalteren i Trøndelag](#)

³⁴ [GisLink karttjeneste](#)

istiden finnes på Torstad (Vassdalen) i Galtneset og på Nærøya. I Galtneset er det i tillegg tydelige spylerenner i fjellsidene og rullesteinstrender. Geologiske interessante svaberg av bergarten migmatittgneis finnes i Valøya, i Rørvik sentrum, og på Abelvær,

Mål 1: I Nærøysund er det en målsetting om å sikre kunnskap om forvaltning av naturverdier av nasjonal, regional og lokal betydning

Arealendringer er den viktigste påvirkningsfaktoren for naturmangfoldet i Norge i dag.

Mål 2: Kommunen har et mål om klima- og miljøfokus i arealplaner, saksbehandling og rådgivning

Kommunens areal- og transportplanlegging kan redusere store mengder utslipp av klimagasser ved å ta vare på karbonrike arealer, som myr, skogsmark, beite og dyrket mark ved etablering av bygg og infrastruktur. Utslipp av klimagasser vil reduseres ved å legge til rette for redusert transportbehov og utslippsfrie reiser.

5.3 Tema: Forurensning, avfall og gjenvinning

Med forurensning menes tilførsel av fast stoff, væske eller gass til luft, vann eller i grunnen som er eller kan være til skade eller ulempe for miljøet, som et resultat av menneskeskapt påvirkning.³⁵ De viktigste utslippskildene i Norge er olje- og gassutvinning, industri, veitrafikk og annen transport. De viktigste forurensningskildene i Nærøysund er havbruk, landbruksaktivitet, bebyggelse, industri, trafikk og avfallsdeponier. Alle disse kategoriene produserer, lagrer og slipper ut stoffer til luft, grunnvann, kystvann og vassdrag.

Mål 1: I Nærøysund er det en målsetting om å fortsette innsatsen med strandrydding.

Plastforsøpling er en stor utfordring i dag. Det produseres like mye plast i verden som verdens befolkning i vekt, hvert år. Næringslivet har en viktig posisjon til å kunne bidra til endringer innenfor design, produksjon, salg og forbruksmønster, med mulighet for å påvirke bærekraft i hele verdikjeden. Mens kommunen kan være med å legge til rette for kildesortering og miljøstasjoner.

---

³⁵ Forurensningsloven § 6

Nærøysund har Norges lengste strandlinje på ca. 3600 kilometer og rundt 7000 øyer, holmer og skjær. Dette medfører store utfordringer knyttet til marin forsøpling. Sjøppel i strandsonen blir betegnet som «eierløst» søppel, og som ikke reguleres av noe lovverk i dag.

Det gjøres en stor innsats hvert år med rydding av søppel langs strendene, både av frivillige og profesjonelle. Kommunen har bevilget midler til sommerjobb for ungdom og strandrydding sammen med Oppdretternes Miljøservice³⁶ i flere år. Kommunen har søkt og fått innvilget midler fra Handelens Miljøfond på 500 000,- både i 2023 og i 2024 til dette formålet.

Mål 2: Nærøysund kommune har en målsetting om å bidra til å redusere forurensning gjennom egen aktivitet, informasjon, virkemidler og pålegg

I henhold til **forurensningsloven** har kommunen en plikt til å unngå forurensning.³⁷ Denne loven viser til at dersom det er en fare for forurensning, er det den ansvarlige for forurensningen som skal sørge for tiltak. Dersom forurensningen har inntrådt, skal den ansvarlige sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Kommunen har også ansvar for beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe i eller få skadevirkninger for kommunen, og som ikke er dekket av privat beredskap, jf. **Forurensningsloven § 43** og **forskrift om kommunal beredskap**.

Mål 3: Nærøysund kommune har en målsetting om å legge til rette for kildesortering av avfall i kommunens organisasjon, og i kommunen for øvrig.

For at Norge skal nå EUs avfallsmål, må hver og en bruke eiendelene sine lengre. Samtidig må alle sørge for å sortere sitt eget avfall. Dette gjelder både hjemme, på jobb og på hytta. Kommunen og næringslivet har et ansvar for å legge til rette for separat innsamling av en større del av avfallet. Fra 1. januar 2023 må kommuner og virksomheter sørge for at mat-, park, hage- og plastavfall sorteres ut og leveres til materialgjenvinning.³⁸ Kommunen er medeier i Midtre Namdal Avfallselskap (MNA), som tar seg av avfallhåndteringen for innbyggerne. Retura AS tar seg av det avfallet som skapes i kommunens tjenesteproduksjon.

---

³⁶ [Namdalsavisa](#)

³⁷ [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\) - Lovdata](#)

³⁸ [Forskrift om endring i avfallsforskriften \(utsortering og materialgjenvinning av bioavfall og plastavfall\) - Lovdata](#)

Mål 4: I Nærøysund er det en målsetting om økt fokus på sirkulærøkonomi i blå og grønn næring

Avfall er ikke først og fremst søppel, men en ressurs. Restråstoff fra landbruk og havbruk kan brukes som råstoff for nye produkter og tjenester. Økt samarbeid vil gi nye produkter, med for eksempel slam fra havbruk som effektiv og sirkulær gjødsel/ jordforbedring, og landbasert produksjon som fôrråstoff til marin produksjon og/eller landbruksproduksjon.

5.4 Tema: Miljøstyring

Både kommuner og næringsliv må etter hvert kunne dokumentere bærekraften i sin virksomhet. Mange, og spesielt finansinstitusjoner, stiller slike krav i forbindelse med behov for ekstern finansiering. For å kunne dokumentere bærekraft eller virksomheten sitt klimafotavtrykk, finnes det en rekke miljøsertifiseringsordninger tilpasset ulike behov. Den mest brukte sertifiseringsordningen er «Miljøfyrtårn», som både kommunen og bedrifter kan bruke.

Miljøfyrtårnordningen ble etablert av norske kommuner og fylkeskommuner og partnere i arbeidslivet (LO, Virke, NHO, SMB Norge, Innovasjon Norge og KS) for å bidra til at virksomheter reduserer sin miljøbelastning, bedrer sitt arbeidsmiljø og oppnår konkurransefortrinn gjennom å utnytte mulighetene i det grønne skiftet. Miljøfyrtårn er i dag ett av de viktigste verktøyene kommune-Norge har både for å ta ansvar selv, men også for å få med seg det lokale næringslivet.

Nærøysund kommune har økt sitt bærekraftfokus gjennom arbeidet med samfunnsplanen, innføring av klimabudsjett og arbeidet med temaplan for klima og miljø. Klimabudsjett er et viktig miljøstyringsdokument, som kobles direkte opp mot kommunens økonomistyring.

Mål 1: Nærøysund kommune har fortsatt en målsetting om å være en miljøfyrtårnpartner

Nærøysund kommune er Miljøfyrtårnpartner, som én av over 280 kommuner. Partnerskapet innebærer tilrettelegging rundt overrekkelse av diplom til virksomheter i kommunen som sertifiserer seg, der ordfører står for selve overrekkelsen. Partnerskapet innebærer også at kommunen utnevner en miljøfyrtårnkoordinator og legger til rette for at virksomheter i kommunen miljøfyrtårn-sertifiseres eller sertifiseres etter andre ordninger, som f.eks. Grønt Flagg, Norsk Økoturisme med flere.

Mål 2: Nærøysund kommune har en målsetting om økt fokus på klima- og miljøstyring

Kommunen vil i større grad bruke klimabudsjett og etter hvert klimaregnskap for å knytte klima- og miljøtiltak til kommunens økonomi- og budsjettprosesser. Temaplan for klima og miljø vil også legge føringer for kommunes prioriteringer framover.

Mål 3: I Nærøysund er det en målsetting om å fokusere på bærekraft som konkurransefortrinn

Nå skal klima og miljø vektes minst 30% i offentlige anskaffelser³⁹. Offentlig sektor utgjør et stort og viktig marked for næringslivet. Ved at kommunen stiller strengere klima- og miljøkrav i sine anskaffelser, kan det ha stor påvirkning på tilgjengeligheten for grønne løsninger i et lokalt og regionalt marked og bidra til at vi i større grad oppnår klima- og miljømålene. Reiselivet er et godt eksempel på en bransje der bærekraft blir stadig viktigere. Bærekraftige- reisemål og reiselivsbedrifter vil bli et konkurransefortrinn i markedet.

7.0 Tiltaksdel

Tiltaksdelen vil utgjøre handlingsdelen i temaplanen for de neste seks årene. Her er det listet opp noen prioriterte tiltak som kommunen, innbyggerne, frivilligheten og næringslivet har ansvar for å ta tak i, enten alene eller i samarbeid med andre. Andre tiltak er listet opp under de prioriterte tiltakene på hvert mål. Handlingsdelen er bygget opp slik at øverst i listen finner man igjen mål og strategi fra kommuneplanens samfunnsdel. Videre vises temaet og de ulike målene som temaplanen beskriver i venstre kolonne. Prioriterte tiltak samt en uprioritert liste med tiltak vises til høyre for hvert mål.

---

³⁹ [Nå skal klima og miljø vektes minst 30 % i offentlige anskaffelser - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

TEMA:

Klima og energi
Mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- *Nærøysund er en innovativ og bærekraftig kommune*
- *Grønn omstilling og bærekraftig forvaltning av naturressurser*
- *Utvikle Kolvereid og Rørvik som attraktive byer og styrke eksisterende grendesamfunn*

Strategier fra kommuneplanens samfunnsdel:

- *Sikre framtidig energibehov*
- *Være foregangskommune innen sirkulærøkonomi med utgangspunkt i landbruk, maritime og marine næringer*
- *Nærøysund kommune skal være en foregangskommune når det gjelder energieffektivisering*
- *Sikre sammenhengende gang- og sykkelveier i og rundt sentrumsområder*
- *Opprette gode kollektivforbindelser*

Klima og energi	Prioriterte tiltak	Ansvar for å følge opp	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
MÅL 1: I Nærøysund er det en målsetting om å redusere klimagassutslippene med 35% innen 2030 og 90% innen 2050	Stille klima- og miljøkrav i kommunale anskaffelser, vektlegge lokale innkjøp og redusere matsvinn gjennom en matsvinnkampanje.	Kommunen som drifter og tjenesteprodusent	Redusere kommunens klimagassutslipp, redusere kostnader og bidra til det grønne skiftet
	Stimulere skogbruksnæringen til økt planting, ungsogpleie og gjødsling av skog, gjennom veiledning, kompetansebygging, rekruttering og tilskudd. Ved en evt omdisponering av skogsmark, bør det vurderes avbøtende tiltak for å redusere klimaeffekten.	Kommunen som planmyndighet og samfunnsutvikler	Opptak og binding av klimagasser, produksjon av skogsvirke og naturopplevelser. Omdisponering av skogsmark.
	Påvirke fylkeskommunen til å satse på utslippsfrie ferger, hurtigbåt og busser	Kommunen som politisk aktør	Redusere klimautslipp innenfor kommunens grenser
	Øke andelen fossilfrie båter i fiskeri og havbruk	Næringslivet	Redusere klimautslipp i havbruk- og fiskerinæringen
	Økt fokus på andelslandbruk, parselhager, nyttevekster, skolehager m.m.	Frivilligheten	Redusere klimautslipp, større fokus på lokalmat og bærekraft.
	Økt bruk av kollektivtilbud, sykkel og gå i stedet for bruk av bil	Innbyggerne	Redusere klimautslipp og bedre folkehelse.

	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> • Stimulere til utvikling og bygging av miljøvennlige oppdrettsbåter og fiskebåter • Kartlegge behovet og potensialet for et bedre og lokalt tilpasset lavutslipp kollektivtilbud i hele kommunen, samt pendlerbuss mellom Rørvik og Kolvereid • Legge til rette for en fossilfri maskinpark i landbruket (biogass, biodiesel) og god bruk av husdyrgjødsel. • Stille klima- og miljøkrav i kommunens eierskapsmeldinger • Redusere nedbygging av klimaviktig (karbonrike) areal • Stimulere til utbygging av flere ladestasjoner for elbiler • Etablere møteplasser for deling av kunnskap om klimaomstilling og bærekraft • Se på mulighetene for klima- og miljøvennlig strøm- og vannforsyning, samt avfallshåndtering på Sør-Gjæslingan • Stimulere til å få mer gods over på sjøtransport • Legge til rette for økt bruk av sykkel, særlig i, rundt og mellom tettstedene i kommunen • Se på muligheten for gågater på Rørvik og Kolvereid • Lage en informasjonsstrategi for klima- og miljøvennlige valg til bruk i egen organisasjon, frivilligheten, innbyggerne og næringslivet • Utarbeide en strategi for kommunal reisevirksomhet • Vurdere mulighetene for å legge til rette for landstrøm i Nærøysund 		
Klima og energi	Prioriterte tiltak	Ansvar for å følge opp	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 2: I Nærøysund er det en målsetting om å tilpasse seg klimaendringene innen 2030	Bidra til å redusere nedbygging av areal	Kommunen som planmyndighet	Nedbygging av dyrkamark, myr, våtmark, skogsmark m.m. gir utslipp av klimagasser og øker faren for flom og overvann
	Utarbeide en klimasårbarhets-analyse	Kommunen som planmyndighet	Økt kunnskap om konsekvenser og aktuelle tiltak knyttet til klimaendringene.
	Forebygge og lindre helseplager som følge av klimaendringer (smittsomme sykdommer, luftveis- og allergiplager, frigjøring av miljøgifter m.m.)	Kommunen som planmyndighet og samfunnsutvikler	Trygge folkehelsen.
	Utnytte en varmere og lengre vekstsesong	Landbruket	Større jordbruksproduksjon, bedre agronomi og økonomi

	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> • Ha fokus på å skille takvann fra avløpsnett, opprettholde og gjenåpne bekker og avløp som åpne vannveier • Bygge på sikker grunn og ha tilstrekkelig kapasitet for overvann 		
Klima og energi	Prioriterte tiltak	Ansvar for å følge opp	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 3: I Nærøysund er det en målsetting om å redusere energiforbruket til oppvarming med 10% pr. år i en 5-årsperiode	Kartlegge kommunens bygningsmasse i forhold til behov og energiforbruk	Kommunen som drifter	Med god oversikt er det lettere å prioritere ENØK-tiltak
	Legge press på regionale og nasjonale myndigheter for innføring av økt støtte til gode klima- og miljøtiltak	Kommunen som politisk aktør	Støtte vil føre til energioptimeringstiltak (ENØK).
	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> • Stimulere til å iverksette energieffektive tiltak, bygge og oppgradere til energieffektive hus • Stimulere til bruk av overskuddsvarme fra næringslivet til oppvarming og lignende 		
Klima og energi	Prioriterte tiltak	Ansvar for å følge opp	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 4: I Nærøysund er det mål om å øke fornybar energiproduksjon med 100% i en 10-årsperiode	Lokalisere fornybar energiproduksjon der hvor behovet for energien er størst og konfliktene minst	Kommunen som planmyndighet og samfunnsutvikler	Øke fornybar energiproduksjon med minst mulig nedbygging av natur og konflikter med lokalsamfunn, reindrift, turisme m.m.
	Øke egen fornybar energiproduksjon til oppvarming av kommunale bygg	Kommunen som drifter og eiendomsforvalter	Økt egen fornybar energiproduksjon reduserer både klimagassutslipp og energikostnader
	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> • Stimulere til å bli mer selvforsynt med energi i kommunale bygg, private bygg og næringsbygg • Større fokus på ulike former for fornybar energiproduksjon 		

TEMA:

Naturmangfold

Mål fra kommuneplanens samfunnsdel: <i>Grønn omstilling og bærekraftig forvaltning av naturressurser</i>			
Strategier fra kommuneplanens samfunnsdel: <i>Sikre kunnskapsbasert forvaltning av naturmangfold og naturressursene</i> <i>Forvalte økosystemer i havet, langs kysten og på land slik at de er sunne og produktive i et langsiktig perspektiv</i> <i>Være foregangskommune innen sirkulærøkonomi med utgangspunkt i landbruk, maritime og marine næringer</i>			
Naturmangfold	Prioriterte tiltak	Ansvar for å følge opp	Forventede gevinster for bruker innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 1: I Nærøysund er det et mål om å sikre kunnskap om forvaltning av naturverdier av nasjonal, regional og lokal betydning	Etablere rutiner som skal bidra til at det stilles krav til naturmangfold i forbindelse med kommunal byggesaksbehandling, utbyggingsavtaler, reguleringsplaner og kommuneplanens arealdel	Kommunen som planmyndighet	Få ned klimagassutslippene samtidig med at natur og arts mangfold bevares
	Ikke prioriterte tiltak <ul style="list-style-type: none"> • Større fokus på å redusere nedbygging av areal, som innmark, beiter, skogsmark, myr og våtmark, samt stimulere til restaurering av myr og våtmark til opprinnelig naturtilstand • Legge bedre til rette for pollinerende insekter gjennom etablering av blomsterenger • Forbedre kunnskapsgrunnet • Søke om økonomiske midler for tilrettelegging for friluftsliv i verneområdene • Søke om økonomiske midler for å få kartlagt forekomsten og utbredelsen av fremmede arter • Søke om økonomiske midler for å få kartlagt sammenhengende kantsoner, myrdrag, vassdrag og sjønære områder (kystsonen) i hele kommunen • Vurdere å etablere ny tilskuddsordning for skjøtsel av kulturlandskap • Den del av Kråkøya som ikke er regulert til industriformål, bør kunne benyttes til rekreasjon for allmennheten. 		

Naturmangfold	Prioriterte tiltak	Ansvar for å følge opp	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 2: Kommunen har et mål om klima- og miljøfokus i arealplaner, saksbehandling og rådgivning	Klima- og miljøvennlig arealplanlegging og forvaltning	Kommunen som planmyndighet og samfunnsutvikler	Reduksjon og binding av klimagasser
	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> Vurdere innføring av differensiering i gebyr og tilskudd i forhold til å stimulere til klima -og miljøvennlige valg 		

TEMA:
Forurensning, avfall og gjenvinning
Mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

Nærøysund er en innovativ og bærekraftig kommune

Grønn omstilling og bærekraftig forvaltning av naturressurser

Strategier fra kommuneplanens samfunnsdel:

Vi skal blir Trøndelags mest attraktive arbeidsregion innen marin og maritim sektor

Bli en av landets ledende sjømat- og maritime kommuner

Utvikle og styrke lokale utdanningsmiljø i samspill med næringslivet

Videre utvikle og styrke samarbeidet mellom kommunen og næringslivet

Ha et allsidig landbruk som skal være ledende innen grønn omstilling

Stimulering til utvikling av ny teknologi

Være foregangskommune innen sirkulærøkonomi med utgangspunkt i landbruk, maritime og marine næringer

Forurensning, avfall og gjenvinning	Prioriterte tiltak	Ansvar	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 1: I Nærøysund er det en ambisjon om å fortsette innsatsen med strandrydding	Stimulere til lokale ryddeaksjoner med ungdommer i sommerjobb, gjennom å søke på eksterne midler og bidra med egne midler	Kommunen som samfunnsutvikler	Renere strender, mindre mikroplast. Renere og sunnere hav. Holdningsskapende arbeid og sommerjobb for ungdom.
	Tilrettelegge og stimulere til økt frivillig ryddeinnsats	Kommunen som samfunnsutvikler	Renere strender, mindre mikroplast. Renere og sunnere hav. Holdningsskapende og frivillig arbeid
	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> Ta initiativ for å Søke samarbeid med EU/ Norden for utvikling av en forvaltningsstrategi og forvaltningspraksis for strandsonen i hele nordsjøområdet, med fokus på marin forøpling, tiltak, samarbeidspartnere, kostnader og finansiering 		
Forurensning, avfall og gjenvinning	Prioriterte tiltak	Ansvar	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 2: Nærøysund kommune har en målsetting om å bidra til å redusere forurensning gjennom egen aktivitet, informasjon, virkemidler og pålegg	Kartlegge utslipp fra kloakk (kommunale avløp og private spredte avløp)	Kommunen som planmyndighet og drifter	Bekker og vassdrag med mål om god økologisk tilstand
	Kartlegge avrenning fra landbruk (punktutslipp, arealavrenning)	Kommunen som planmyndighet	Ta vare på ressursene, vannmiljøene og skape et godt omdømme
	Legge til rette for god og lik kildesortering på kommunale bygg, innsamlingsaksjoner m.m.	Kommunen som drifter, planmyndighet og samfunnsutvikler	Ren og fin natur, omdømmebygging. Holdningsskapende arbeid.
	Ikke prioriterte tiltak		
<ul style="list-style-type: none"> Bidra til å etablere kompostering i barnehager, skoler og blant innbyggerne Stimulere til etablering av attraktive rasteplasser og møteplasser langs hovedvegene og i båthavner, med gode avfallsøsninger Opprydding og sikring rundt det gamle søppelanlegget mot Bjørknasset 			

Forurensning, avfall og gjenvinning	Prioriterte tiltak	Ansvar	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 3: Nærøysund kommune har en målsetting om å legge til rette for kildesortering av avfall i kommunens organisasjon og i kommunen for øvrig	Legge til rette for at skoler og utdanningsinstitusjoner kan etablere kildesortering og gjenbruk/sirkularitet i sin avfallshåndtering med tanke på opplæring og holdningsskapende virksomhet	Kommunen som drifter og samfunnsutvikler i samarbeid med Midtre Namdal avfallsselskap (MNA) og Retura	Ta vare på ressursene, skape gode holdninger og opplæring.
	Legge til rette for økt gjenbruk på Midtre Namdal Avfallsselskap (MNA) sine miljøstasjoner for alle typer og størrelser av gjenstander	Kommunen som samfunnsutvikler i samarbeid med Midtre Namdal Avfallsselskap (MNA)	Ta vare på ressursene og bidra til gjenbruk
	Ikke prioriterte tiltak <ul style="list-style-type: none"> Etablere permanente miljøstasjoner med avfallssortering i sentrumsområdene, med ekstra styrking ved større arrangementer og festivaler Legge til rette for næringsaktivitet basert på bruk av rest-råstoff og sidestrømmer fra eksisterende produksjoner i blå og grønn næring 		
Forurensning, avfall og gjenvinning	Prioriterte tiltak	Ansvar	Forventede gevinster for bruker, innbygger eller samfunn. Vurdert i forhold til FNs bærekraftsmål
Mål 4: I Nærøysund er det en målsetting om økt fokus på sirkulærøkonomi i blå og grønn næring	Stimulere til tverrsektorielt samarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt for å teste ut nye løsninger og produksjoner innen sirkulærøkonomi	Kommunen som samfunnsutvikler i samarbeid med næringslivet, FoU m.fl.	Utnytte ressursene bedre og bidra til å skape nye produkter (sirkulærøkonomi).
	Søke samarbeid med utdanningsmiljøene med tanke på utvikling og formidling av kompetanse innen sirkulærøkonomi	Kommunen som utviklingsaktør i samarbeid med utdanningsinstitusjoner	Innovasjon, økt ressursutnyttning og holdningsskaping
	Større gjenbruk av møbler i kommunale bygg	Kommunen som drifter og tjenesteprodusent	Gjenbruk er ressursvennlig og gir mindre klimagassutslipp
	Ikke prioriterte tiltak <ul style="list-style-type: none"> Stimulere til design og redesign i barnehager og skoler Inspirere til salg av "miljøtimer" (tjenester som hjelp til hagearbeid, husarbeid m.m.) til inntekt for klassesaker o.l. i stedet for dopapir, kjeks m.m. 		

- Etablere frøbibliotek i kommunens bibliotek etter prinsippet Lån-Dyrk-Sank-Lever
- Etablere folkeverksted i bibliotek i Nærøysund med fokus på redesign og bærekraft

TEMA:
Miljøstyring

Mål fra kommuneplanens samfunnsdel: <i>Grønn omstilling og bærekraftig forvaltning av naturressurser</i>			
Strategi fra kommuneplanens samfunnsdel: <i>Være foregangskommune innen sirkulærøkonomi med utgangspunkt i landbruk, maritime og marine næringer</i>			
Miljøstyring	Prioriterte tiltak	Ansvar	Forventede gevinster for bruker innbygger eller samfunn
Mål 1: Nærøysund kommune har fortsatt en målsetting om å være en miljøfyrtårnpartner	Legge til rette for møteplasser om bærekraft og miljøsertifisering.	Kommunen	Ny kunnskap om bærekraft og deling av kompetanse
	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> • Følge opp barnehager og skoler i forhold til "Grønt Flagg" • Utvikle en veileder om grønne valg • Dele kunnskap og erfaringer fra miljøfyrtårnsertifiserte Heimen barnehage 		
Miljøstyring	Prioriterte tiltak	Ansvar	Forventede gevinster for bruker innbygger eller samfunn
Mål 2: Nærøysund kommune har en målsetting om økt fokus på klima- og miljøstyring	Miljøsertifisering av kommunens virksomheter	Kommunen som drifter, planmyndighet og kunnskapsutvikler	Et verktøy for å redusere klima- og miljøbelastninger, og gi økonomisk innsparing
	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere innføring av klimaregnskap for å få oversikt over de indirekte klimagassutslippene fra kommunens drift. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere å Innføre en tilskuddsordning for økonomisk støtte til dokumentasjon av bærekraft/ sertifisering for næringslivet • Utarbeide en klima- og miljøpolicy for kommunen som helhet og for hver avdeling og virksomhet 		
Miljøstyring	Prioriterte tiltak	Ansvar	Forventede gevinster for bruker innbygger eller samfunn
Mål 3: I Nærøysund er det en målsetting om å fokusere på bærekraft som konkurransefortrinn	Kommunen må minimum stille 30% krav til bærekraft ved innkjøp og anbud fra 1. januar 2024 («Anskaffelsesforskriften» 04.08.2023)	Kommunen som drifter og kunnskapsutvikler	Ivareta klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser, som bidrar til det grønne skiftet
	Ikke prioriterte tiltak		
	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere bærekraft som et av flere kriterier ved søknad på kommunale fond • Stimulere til etablering av skolehager og nytteplanter i private hager 		

Nærøysund kommune

Postadresse: Nærøysund kommune
Postboks 133, Sentrum, 7900 Rørvik

Kontakt: post@narøysund.kommune.no
Tlf.: 909 37 381/ 906 28 700

